

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1965-1966

14 DECEMBER 1965

WETSVOORSTEL

tot aanvulling van de wet van 30 december 1950
tot regeling van de diamantnijverheid.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 30 december 1950 tot regeling van de diamantnijverheid heeft ontegensprekelijk veel bijgedragen tot de ordening van deze nijverheid.

Het houden van het aanwezigheidsregister onder de persoonlijke verantwoordelijkheid van de werkgever zoals voorzien in het koninklijk besluit van 27 mei 1958, gewijzigd bij koninklijk besluit van 8 juni 1960, blijkt evenwel in de praktijk onmogelijk en zelfs onredelijk.

Reeds van in den beginne bleek dat de werkgever, waarvan de kantoren en de werkplaats dikwijls ver van elkaar verwijderd zijn, onmogelijk iedere dag kan aanwezig zijn op het ogenblik dat de arbeid 's morgens een aanvang neemt. Een persoonlijke controle door de werkgever over de al dan niet aanwezigheid van de in het register regelmatig ingeschreven arbeiders is des te moeilijker wanneer het verscheidene werkplaatsen betreft die dikwijls over grote afstanden verspreid liggen.

Benevens het feit dat bedoelde werkgevers voor het behartigen van hun zaken veel in het buitenland vertoeven voor ruwaankopen, is het evenzeer noodzakelijk dat zij van 's morgens af, ter plaatse waar hun kantoren gelegen zijn, zaken afhandelen.

Het kan niet de bedoeling geweest zijn van de wetgever, door het opleggen van bepaalde verplichtingen wat betreft het bijhouden der aanwezigheidsregisters, remmend te werken op de diamantnijverheid.

Ingevolge de bestaande reglementering zou de werkgever zich inderdaad iedere dag tot negen uur 's morgens in zijn werkplaats moeten bevinden en zelfs na dit uur indien een arbeider eerst later wordt tewerkgesteld.

Wanneer hij zijn arbeiders heeft tewerkgesteld in diverse werkplaatsen — iedereen weet dat zulks in vele gevallen onvermijdelijk is wegens de spreiding van de diamantbewerkers — zal hij derhalve onmogelijk aan de opgelegde verplichtingen kunnen voldoen.

Chambre des Représentants

SESSION 1965-1966

14 DÉCEMBRE 1965

PROPOSITION DE LOI

complétant la loi du 30 décembre 1950
organisant l'industrie diamantaire.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il est indéniable que la loi du 30 décembre 1950 organisant l'industrie diamantaire a beaucoup contribué à l'organisation de cette branche d'activité.

Toutefois, la tenue d'un registre des présences sous la responsabilité personnelle de l'employeur, comme prévu par l'arrêté royal du 27 mai 1958, modifié par l'arrêté royal du 8 juin 1960, se révèle, en pratique, impossible et même irrationnelle.

Dès le début est apparue l'impossibilité pour l'employeur, dont les bureaux et les ateliers sont souvent éloignés les uns des autres, de se trouver chaque jour sur les lieux du travail au début de la journée. Il est encore plus difficile à l'employeur d'exercer un contrôle personnel sur la présence effective des ouvriers régulièrement inscrits sur le registre, lorsqu'il s'agit d'ateliers distincts, souvent disséminés sur des distances considérables.

Outre le fait que, dans l'intérêt de leurs affaires, les employeurs en question séjournent fréquemment à l'étranger pour des achats de diamants bruts, il y a également celui qu'il leur est tout aussi indispensable de se trouver dès le matin sur place dans leurs bureaux pour y traiter des affaires.

Le législateur ne peut avoir eu l'intention d'entraver l'activité de l'industrie diamantaire en imposant certaines obligations quant à la tenue de registres des présences.

D'après la réglementation existante, l'employeur serait, en effet, nécessairement retenu chaque jour à son atelier jusqu'à neuf heures du matin, et même après cette heure au cas où un ouvrier ne commencerait son travail que plus tard.

Lorsque ses ouvriers sont occupés dans divers ateliers — et chacun sait qu'en de nombreux cas il en est inévitablement ainsi du fait que les ouvriers diamantaires habitent différentes communes — il lui sera donc impossible de remplir les obligations imposées.

Het aanstellen van een verantwoordelijk lasthebber door de werkgever in de persoon van de meester-gast levert dezelfde moeilijkheden op. In sommige werkplaatsen is geen meester-gast aanwezig en anderzijds gebeurt het herhaaldelijk dat een meester-gast verschillende werkplaatsen onder zijn beheer heeft, zodat zelfs die aangestelde bezwaarlijk op verschillende plaatsen tegelijk kan aanwezig zijn om controle uit te oefenen. Wat meer is, het koninklijk besluit van 27 mei 1958, gewijzigd bij koninklijk besluit van 8 juni 1960, verbiedt weliswaar niet de in het register voorgeschreven meldingen te laten doen door een derde, maar nergens wordt de werkgever toelating verleend op die aangestelde de verplichtingen over te dragen, welke uitdrukkelijk de werkgever persoonlijk ten laste zijn gelegd.

Deze zienswijze wordt trouwens weergegeven in een arrest van het Hof van Beroep te Brussel d.d. 16 juni 1965.

Indien men de noodzaak zou blijven aanvaarden van een aanwezigheidsregister in een diamantwerkplaats waarin de arbeiders in dienst van een bepaald werkgever en tewerkgesteld in die werkplaats worden vermeld, dan zou men even logisch moeten aanvaarden dat alleen de arbeider persoonlijk zijn aanwezigheid kan kenbaar maken. Hijzelf zou dus alle aanduidingen moeten aanbrengen.

Hebben arbeiders ooit bezwaren geopperd wanneer zij, in welkdanige onderneming ook, bij de aanvang van het werk, een aanwezigheidslijst moeten aftekenen of door bemiddeling van een kaartensysteem moeten aftikken?

Onderhavig wetsvoorstel heeft evenwel geen bijkomende lasten of verantwoordelijkheden willen opleggen aan de arbeider. Hoofdzakelijk blijft het afschaffen van een systeem van aanwezigheidsregister, dat eenzijdig een verantwoordelijkheid vastlegt ten laste van de werkgever en dat in feite voorbijgestreefd is. Er weze immers opgemerkt dat de werkgever verplicht is — bij tijdelijke, gedeeltelijke of volledige werkloosheid — een vooropzeg te geven aan de arbeider. Bedoelde vooropzeg moet gelijktijdig aan betrokkene en aan de bevoegde dienst voor werkloosheid overhandigd worden, zodat iedere onregelmatigheid onmiddellijk kan vastgesteld worden.

Les mêmes difficultés subsistent lorsque l'employeur désigne le contremaître comme mandataire responsable. Dans certains ateliers, il n'y a pas de contremaître; d'autre part, un contremaître supervise souvent à lui seul plusieurs ateliers, de sorte qu'il lui serait également difficile d'être présent simultanément en plusieurs endroits pour y exercer un contrôle. De plus, si l'arrêté royal du 27 mai 1958, modifié par l'arrêté royal du 8 juin 1960, n'interdit pas de faire apposer par un tiers les mentions qui doivent être inscrites au registre, il n'autorise nulle part l'employeur à transférer à la personne ainsi mandatée les obligations mises expressément à la charge des employeurs.

Ce point de vue trouve d'ailleurs son expression dans un arrêt rendu par la Cour d'appel de Bruxelles le 16 juin 1965.

Si l'on persistait à trouver nécessaire que, dans un atelier de l'industrie diamantaire, il soit tenu un registre mentionnant les noms des ouvriers au service d'un employeur déterminé et travaillant dans cet atelier, il faudrait, pour être logique, admettre également que l'ouvrier est le seul à pouvoir manifester sa présence. Il devrait donc apposer personnellement toutes les indications requises.

Les ouvriers, dans n'importe quelle entreprise, se sont-ils jamais élevés contre l'obligation de signer une liste des présences ou de pointer au moyen d'un système de cartes avant de commencer le travail?

Toutefois, la présente proposition de loi n'a pas voulu imposer à l'ouvrier des charges ou des responsabilités supplémentaires. L'essentiel est de supprimer un système de registre des présences, qui met unilatéralement une responsabilité à la charge de l'employeur et qui, en fait, est périmé. Remarquons en effet qu'en cas de chômage temporaire, partiel ou permanent, l'employeur est tenu de donner un préavis à l'ouvrier. Ce préavis doit être signifié simultanément à l'intéressé et à l'office compétent en matière de chômage, de sorte qu'il est possible de constater immédiatement toute irrégularité.

F. BOEY.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

In de wet van 30 december 1950 tot regeling der diamantnijverheid wordt een artikel 4bis ingevoegd dat luidt als volgt:

« Aan de werkgever kunnen generlei verplichtingen, formaliteiten of verantwoordelijkheden worden opgelegd wat betreft het aanbrengen van aanduidingen op welkdanige wijze ook over de aanwezigheid of de afwezigheid van de arbeiders in de werkplaats. »

18 november 1965.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

Dans la loi du 30 décembre 1950 organisant l'industrie diamantaire il est inséré un article 4bis, libellé comme suit:

« Il ne peut être imposé à l'employeur aucune obligation, formalité ou responsabilité en ce qui concerne l'apposition, de quelque manière que ce soit, de mentions relatives à la présence des ouvriers dans l'atelier ou à leur absence. »

18 novembre 1965.

F. BOEY,
F. GROOTJANS,
G. VAN LITDH DE JEUDE,
F. DE WEERT,
P. DE CLERCQ,
W. DE CLERCQ.